

— велика увага приділяється соціальному забезпеченню членів, тобто для них формують фонди допомоги, пенсійні фонди, фонди надання допомоги сім'ям, що втратили членів, які були в Палаті цивільних інженерів;

— особливим пунктом є наявність електронного підпису у кожного члена Палати, а також забезпечення професійного захисту приватних даних та самого електронного підпису, а також захист права його використовувати;

— високий рівень відповідальності членів палат додатково забезпечується фактом принесення присяги (моральна відповідальність).

У статті представлений далеко не повний огляд особливостей саморегулювання у будівництві в різних країнах. Подальше вивчення такого досвіду, виявлення принципів та ідей, які могли би бути реалізовані в українських умовах, сприятиме побудові індивідуальної, оптимальної для України моделі саморегулювання, здатної вирішити проблеми, притаманні сучасному будівельному комплексу України.

ЛІТЕРАТУРА

1. С. Швагерус. НИР «Саморегулирование»: Институт экономики переходного периода, 2005. / <http://www.forum.sro.org.ua/showthread.php?t=57>;
2. Казинец Л.А. Саморегулирование строительного бизнеса в странах Европейского Союза // Актуальные вопросы строительного комплекса, 2008. — №1. — С. 51-55

АННОТАЦИЯ

В статье представлен обзор организационных и экономических особенностей саморегулирования в строительстве на примере Великобритании, Германии, Австрии.

Ключевые слова: саморегулирование, строительство, зарубежный опыт.

ANNOTATION

The article presents a review of organisational and economical features of the selfregulation in the construction industry using on example of Great Britain, Germany, Austria

Keywords: self-regulation, construction, foreign experience.

УДК 69.001.12/18

Н.М. Вакуленко, НДІБВ;

Т.В. Жмуденко, ТОВ Дікергофф /Україна/

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДОСВІДУ ЗДІЙСНЕННЯ САМОРЕГУЛЮВАННЯ У БУДІВНИЦТВІ У РОСІЙСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовано організаційні та економічні особливості російського досвіду саморегулювання в будівництві.

Ключові слова: саморегулювання, будівництво.

Досвід впровадження саморегулювання будівництва в Росії з цікавістю вивчається українськими спеціалістами. Як на нашу думку, перехід до саморегулювання в будівельній галузі Росії відбувся досить стрімко, незважаючи на більш ніж десятирічний досвід саморегулювання в інших напрямках діяльності (наприклад, нотаріальні та адвокатські палати, об'єднання арбітражних управляючих, управляючі компанії професійних учасників ринку цінних паперів здійснюють свою діяльність як СРО). У грудні 2007 року був прийнятий базовий Федеральний закон «Про саморегулювнi організації» (далі – закон), який передбачив передачу деяких регулюючих функцій саморегулювнiм організаціям та розроблення самими СРО власних правил гри на ринку. Держава відмовилась від галузевої нормотворчості, зберігши за собою функцію нагляду за поведінкою учасників ринку. Разом з тим, по відношенню до СРО встановлено підвищені вимоги матеріальної відповідальності учасників СРО перед споживачами. Як наслідок, саморегулювнi організації мають відрізнятися від інших некомерційних організацій підприємців не тільки за функцією, а й організаційною структурою та наявністю додаткових механізмів відповідальності учасників СРО перед третіми особами.

Прийнятий закон вирішуватиме наступні завдання: підтримання високих стандартів підприємницької діяльності та ділової етики в галузі; створення альтернативних механізмів розв'язання спорів суб'єктів саморегулювання та споживачів, а також об'єктів саморегулювання та держави; зменшення державного регулювання діяльності суб'єктів саморегулювання.

Законом передбачено, що стандарти та правила підприємницької діяльності, розроблені підпри-

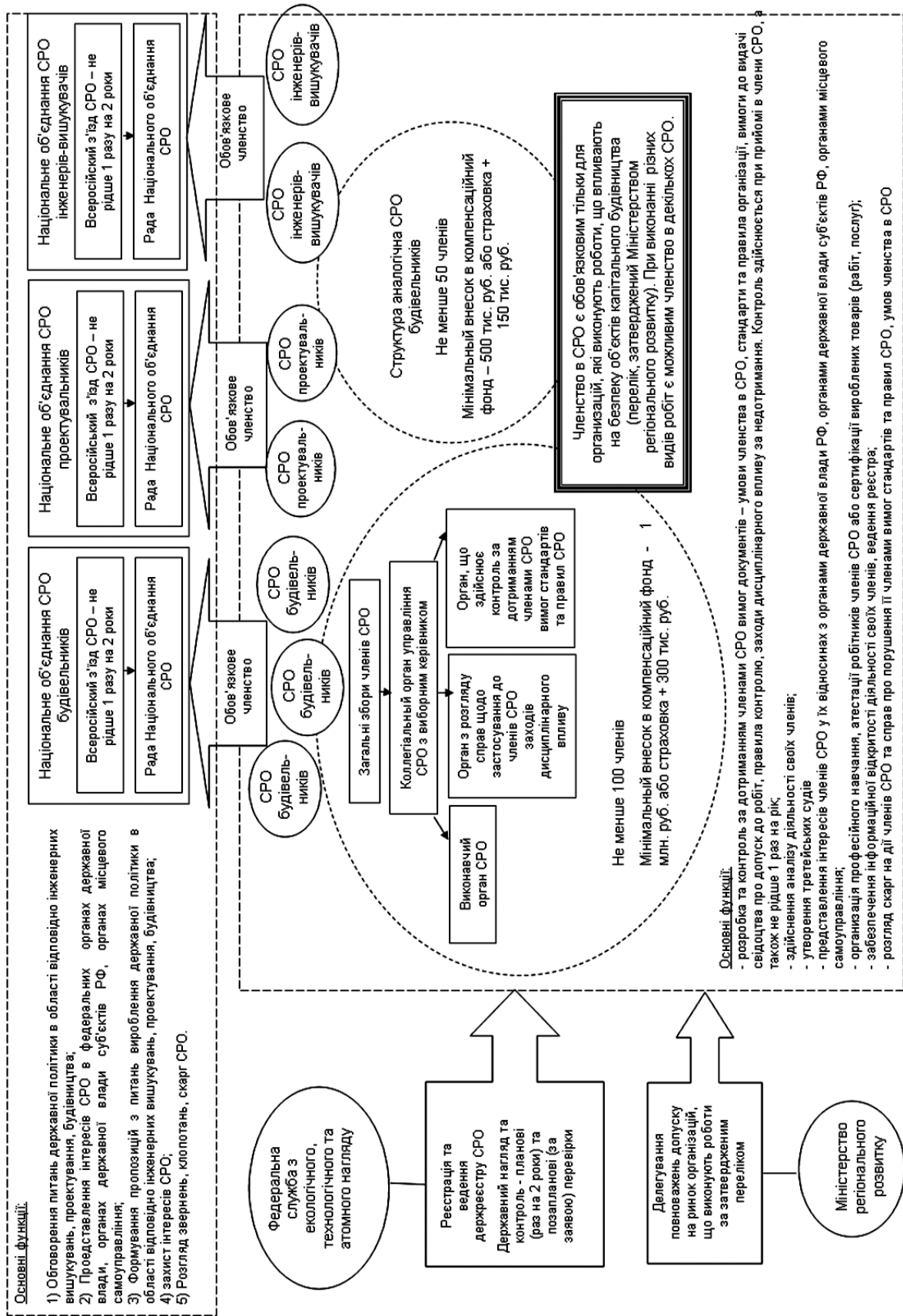


Рис. 1. Структура саморегулювання в будівельній галузі Росії

емцями, мають бути визнані державою, судами, споживачами послуг як реальний інструмент регулювання, порушення якого може бути покараним.

Для реалізації положень закону були внесені зміни до Містобудівельного кодексу Російської Федерації та інших законодавчих актів. З метою стимулювання розвитку системи саморегулювних організацій у будівельній сфері, змінами до Федерального Закону РФ N 128-ФЗ «Про ліцензування окремих видів діяльності» з 01.01.2010 припинилося ліцензування проектування, будівництва та інженерно-вишукувальних робіт для спорудження будівель і споруд, за винятком споруд сезонного та допоміжного призначення. З 1 січня 2010 року будівельні та проектні організації можуть працювати тільки за наявності допуску СРО до певних видів робіт, які впливають на безпеку об'єктів капітального будівництва. Перелік таких робіт, затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку в грудні 2008 року, містив приблизно 800 видів робіт (під впливом будівельної спільноти з 1 червня 2010 року цей перелік скоротився до 300 видів робіт).

Позбавлення процесу добровільного створення саморегулювних організацій не відбувалось, оскільки, зазначені зміни носили декларативний характер. Станом на жовтень 2009 року, коли вже було відомо, що з 1 січня необхідно бути обов'язково членом СРО для виконання значного переліку робіт, в саморегулювній організації будівельної сфери вступили близько 6,5 тисяч організацій (із близько 270 тис. загальної кількості таких організацій в Росії).

Станом на кінець травня 2010 року зареєстровано 406 саморегулювних організацій, зайнятих в будівництві, проектуванні та інженерних вишукуваннях, які видали допуски більш ніж 70 тисячам організацій.

Структура саморегулювання в будівельному комплексі Росії наведена на рис. 1.

Серед переваг запровадження саморегулювання будівельної сфері в Росії можна виділити:

- позбавлення галузі від фірм-одноденок;
- створення умов для недоцільності умисного роздроблення бізнесу з метою використання спрощеної системи оподаткування.

На нашу думку, саме цих переваг доцільніше було б досягати шляхом вдосконалення законодавства щодо оподаткування, державних та муніципальних закупівель.

На нашу думку, саме цих переваг доцільніше було б досягати шляхом вдосконалення законодавства щодо оподаткування, державних та муніципальних закупівель.

Говорити про результати саморегулювання в підвищенні якості та безпеки робіт поки зарано. Про-

те певні недоліки саморегулювання будівництва в Росії можна відзначити вже тепер (за словами президента Національного об'єднання будівельників Є. Басина, голови Комітету Державної Думи з питань власності В.Плескачевського, президента загальноросійської громадської організації малого та середнього підприємництва «ОПОРА РОСІЇ» С. Борисова та інших експертів):

- можливість монополізації будівельної галузі, оскільки існують суттєві перепони для малого та середнього бізнесу, а саме проблема отримання допуску СРО, великі членські та компенсаційні відрахування;

- встановлення мінімальної кількості членів СРО примушує саморегулювні організації не зважати на недоліки компаній-членів СРО (позбавлення членства сотої організації позбавить допусків решту 99 членів будівельної СРО);

- непоінформованість та нерішучість багатьох будівельних організацій (нерозуміння суті нововведення та його цілей, недостатність інформації про СРО, що утруднює вибір саморегулювної організації);

- розвиток бюрократизму та чиновництва (представники влади створюють свої СРО, встановлюють необґрунтовано високі вступні та членські внески та намагаються зробити членство в цих СРО обов'язковим для всіх учасників ринку);

- формування тіньового ринку продажу та перепродажу допусків на будівельні роботи, членства СРО.

Наведені проблеми саморегулювання будівництва Росії свідчать про недосконалість законодавства у цій сфері, але принципово не відкидають ідею саморегулювання. Можливо, непродуманість державних рішень була наслідком стрімкості нововведень щодо СРО. На сьогодні законодавство Російської Федерації продовжує вдосконалюватися.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Федеральный Закон №315-ФЗ от 01.12.2007 г. «Про саморегулируемые организации»*

АННОТАЦИЯ

В статье проанализированы организационные и экономические особенности российского опыта саморегулирования строительной деятельности

Ключевые слова: саморегулирование, строительство.

ANNOTATION

The article describes the Russian organisational and economical features of self-regulation in construction industry.

Keywords: self-regulation, building.